

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

לעילוי נשמת האשה רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין A Torah Tavlin Publication 34 Mariner Way Monsey, NY 10952	page 3 has forsaken you, and you are still loyal to Him?!" Papeh scanned the room and then roared, "Friedensohn! Eat your bread or you will die!" Everyone froze. The fury they had feared had suddenly exploded, and at the worst time. None of the people moved as they waited to see what he would do. Papeh walked directly over to Akiva and yelled, "Has your God not forsaken you?!" Akiva, standing erect and ready to accept the worst, replied softly but with certainty, "No sir. Not totally and not forever." Papeh was taken aback by the answer. He could not comprehend such conviction. He knew well the suffering and torment of the Jews. "Not totally?" he demanded, raising his voice. "You let us bake <i>matzos</i>, didn't you?" Akiva replied. In the midst of pain, there was a glimmer of consolation. In the dark hours of night, the light of dawn eventually appeared.	page 2 דכל הארות הנשפעים במשך השבוע נמשכים בשבת שלפניו. ולכן בשבת שובה שהיא לפני יוהכ"פ, נמשכים בה הארות של יוהכ"פ שהוא מדת היראה. ובשבת הגדול שהיא לפני חג הפסח, נמשכים בו הארות הפסח שמדתו אהבה. ועפ"י מבואר למה נקראת השבת שלפני פסח בשם "שבת הגדול", כי מדת אהבה מדריגתה יותר גדולה ממדת היראה, כי מי שעובד את השי"ת מאהבה יותר מעולה מהעבודה מיראה וכפיה. וכיון שמדת השבת הזו מדת אהבה, ע"כ נקראת שבת הגדול - דהיינו שהיא הגדול שבגדולים.
חג הפסח - זמן חרותינו (ימים הראשונים) First Days of Pesach ט"ו - כ' ניסן תשס"ה - 29, 2005 - April 24 הדלקת נרות/ליל אי' - 8: 35 הדלקת נרות/ליל ב' - 8: 36 סוף זמן קרי"ש/למ"א - 8: 53 חצות לילה/ ב' לילות - 12: 55 סוף זמן קרי"ש/לגרי"א - 9: 29 צה"כ / מוצאי יום טוב - 8: 37 צה"כ / לשיטת רבינו תם - 8: 59 שקיעה / יום אי' דיו"ט - 7: 46 חכם מה הוא אומר.... מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע וראב"ע שהיו מסובין בבני ברק (הגדה) כבר הקשו המפרשים, אמאי היה צריך להזכיר שהיו מסובין בבני ברק, דלמאי נפקא מינא היכן היו מסובין? אלא מביא הגמור"י נח אייזיק אהלבוים שליט"א, בביאורו על הגדה מנחת חן, בשם בעל הקהילות יעקב, הטעם דלמה סיפר ראב"ע כל הלילה כפי המבואר במעשה לפנינו, הרי לשיטתו נגמר זמן הסיפור בחצות, כיון דזמן אכילת מצה שלו רק עד חצות? אלא דבדודאי נהג ר' אלעזר בן עזריה כך משום שהיה במקומו של ר' עקיבא, כדאיתא בגמ' (סנהדרין לב:): אחר ר' עקיבא לבני ברק. ובכן, ר' עקיבא הרי ס"ל שזמן אכילת מצה היא כל הלילה והי"ה זמן הסיפור, ולכן נהג כרע"ק כיון שהיה במקומו, דבאתרי' דמר נוהגין כמוהו. ולפי"ז מתיישב היטב, דמשי"ה הוצרך להביא בעל הגדה שהיו מסובין בבני ברק, כדי ליישב לנו מדוע סיפר ר' אלעזר בן עזריה כל הלילה. בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים וכו' קשה, דבכל הגדה של פסח לא מצינו שמו של משה רבינו, והלוא הוא היה שלוחו של הקב"ה ביציאת מצרים, ועיקר ההגדה בענין סיפור יצימ? ונראה עפ"י מן הגמור"י מאיר שמחה מדוינסק זצ"ל, בס' משך חכמה, לגבי חטא העגל, שאמרו בניי י"כ זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים", וגם זה היה מכלל הטעות, כי לא משה העלן רק היה השליח לדבר אל פרעה, אבל הקב"ה בהשגחתו הפרטית העלן. לכך אמר י"לך רד כי שחת עמך". לפי"ז י"ל שכיון שבליל פסח מחוייבים אנו להרגיש ולהראות כאילו יצאנו משם ממש, לפיכך לא נזכר שמו של משה רבינו בכל ההגדה, שלא נחשוב שגם הוא הוציאנו משם, כי הוא היה רק שליח של השי"ת ולא פעל כלום מצד עצמו.	PESACH TORAH GEMS בעשר לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית שה לבית וגו' (בא יב-ג) On the tenth of <i>Nissan</i>, the Jews in Egypt were commanded to take a <i>Lamb</i>, for the <i>Korbon Pesach</i>. The רמז for this is found in the first letters (ר"ת) of the words הגדול שבת. Similarly, this <i>Shabbos</i> was the official beginning of the end of the prescribed 430 years of גלות מצרים - which equals 430. The רמז for this is found in the last letters - ת"ל - And the middle letters of שבת הגדול combined, total 15, which correlates to the night when we eat the <i>Korbon Pesach</i> - ט"ו ניסן - (Reb Z. Bass) The <i>Shulchan Aruch paskens</i> (או"ח תפז-ד) that on the first two nights of <i>Pesach</i>, <i>Hallel</i> is recited in <i>shul</i>. Many <i>Sefardim</i> and <i>Chassidim</i> retain this custom until today. Others, however, do not hold such - most notably the <i>Briskers</i> - and refrain from saying <i>Hallel</i> by <i>davening</i>. The Brisker Rov, R' Yitzchok Zev Halevi Soloveitchik ZT"L, was once walking home from <i>davening</i> on the first night of <i>Pesach</i> and felt compelled to pause outside a <i>shul</i> that was in the midst of singing a beautiful tune from <i>Hallel</i>. The intensity of the song and the fervor of the singers affected him in a way he never felt before and he recounted his feelings before his father, R' Chaim Soloveitchik (Brisker) ZT"L saying, "What I felt was <i>mamash a geshmak</i> of <i>Yom Tov</i>!" R' Chaim sensed that his son may be experiencing a certain void in his <i>simchas Yom Tov</i>, as if his spiritual elevation was somewhat lacking. He quickly reprimanded his son. "If one feels a '<i>geshmak</i>' from something which is opposite <i>halachah</i>, is he permitted to take part in it? For a <i>mitzvah</i>, one feels joy and understands the sweetness of it. But for us, who hold <i>L'halachah</i> that <i>Hallel</i> is not said in <i>shul</i>, there is no <i>mitzvah</i> - thus, there is no added sweetness nor spiritual uplifting!"	מעשה אבות.... סימן לבנים שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם (הגדה של פסח) After being a prisoner and slave laborer in numerous camps, Yosef Friedensohn, age 20, was transported to a steel factory labor camp in Poland in 1943, where armaments were made for the German war effort. There he met Akiva Goldstooft, a 40-year-old Jew from Krakow. The two became close friends. Despite the difficult circumstances, they exchanged <i>Divrei Torah</i> and thoughts of faith and belief. A few weeks before <i>Pesach</i>, Akiva called Yosef to the side and said, "I think we should ask the factory chief if he would allow us to bake <i>matzah</i> for the holiday." "You must be mad," replied Yosef. "Bruno Papeh has been kind to us in certain circumstances, but he will never allow us such a luxury!" But Akiva was insistent and Yosef finally agreed to go along with him to ask the factory chief for permission to bake <i>matzos</i>. When Papeh heard their request, he was incredulous. "Don't you have any other worries? Is this all that is on your minds?" he asked in disbelief. "Yes," replied Yosef. "This is what we are concerned about, and it would mean a great deal to us if you granted permission." Papeh thought about it for a moment and then said, "All right. If you have the flour, go ahead. Just talk to the Polish workers who are in charge of the ovens and tell them I gave the consent." They didn't have flour, though, and it took a further bribe of Bruno to organize a kilo of flour. Within a day, Yosef and Akiva were called into Papeh's office, where he clandestinely gave them the flour for the <i>matzos</i>. The two thanked him profusely, but secretly worried that he could - and with his Nazi temper would - rescind his permission at any moment. Several women, including Yosef's wife Gittel, kneaded the dough and baked the <i>matzos</i> in the large melting ovens that had a temperature of 2,000 degrees. There was an air of controlled ecstasy in the barracks as the <i>matzos</i> emerged from the ovens, ready for any who wanted. On the first <i>morning</i> of <i>Pesach</i>, Papeh walked into the factory and suddenly became furious. He looked around at the people eating <i>matzah</i> and realized that they had purposely declined their ration of bread. In a violent, bloodcurdling voice he suddenly yelled, "Your God